

DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Oleg Burlea și Agenția Proprietății Publice privind contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 18 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea privind repunerea în termen și s-a declarat apelul depus de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat inadmisibil,

c o n s t a t ă :

La 19 august 2016 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a adresat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Oleg Burlea, solicitând anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.1/16-16 din 31.03.2016 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată supra lotului de pământ din xxxxxx dlui Oleg Burlea”.

Prin încheierea din 23 august 2016 a Judecătoriai Centru, mun. Chișinău s-a admis cererea de asigurare a acțiunii înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și s-a aplicat sechestrul asupra lotului de pământ vizat în decizia nr.1/16-16 din 31.03.2016, nr.cadastral xxxxxx din xxxxx.

Prin încheierea protocolară din 21 septembrie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru s-a atras în calitate de intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice (f.d. 88-89).

Prin hotărârea din 28 decembrie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 13 martie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

S-a anulat măsura de asigurare aplicată prin încheierea Judecătoriai Centru, mun.Chișinău din 23 august 2016 privind aplicarea sechestrului asupra lotului de

pământ vizat în decizia nr.1/16-16 din 31 martie 2016, cu nr.cadastral xxxxxx din xxx (f.d. 96, 99-100).

Prin hotărârea suplimentară din 29 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana s-a admis integral cererea reprezentantului intervenientului accesoriu Oleg Burlea, Cristina Emurachi, cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și s-a dispus încasarea din contul Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat în beneficiul lui Oleg Burlea cheltuielile de judecată în mărime de 9000 de lei (f.d.113-115).

Nefiind de acord cu hotărârea suplimentară din 29 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus la 06 septembrie 2019 apel împotriva acesteia, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea hotărârii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond (f.d. 122-123).

Prin încheierea din 18 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea apelantului Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii suplimentare a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 mai 2019.

S-a declarat inadmisibil apelul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii suplimentare a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 mai 2019 (f.d. 142-144).

La 10 februarie 2020 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva încheierii din 18 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, casarea hotărârii suplimentare din 29 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

În susținerea recursului a menționat că la judecarea cererii suplimentare de către Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana i-au fost grav încălcate drepturile la legitima apărare garantate de legislația în vigoare.

A invocat că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a cunoscut despre esența cauzei examinate de către Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, or la data soluționării cererii privind emiterea un unei hotărâri suplimentare, toate dosarele de contencios administrativ au fost deja transferate conform noilor prevederi legale la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, recurentul cunoscând despre toate ședințele din cadrul acestui sediu, obligatoriu se prezenta în ședința de judecată. Mai mult la 14 mai 2019, data când a fost recepționată ultima citație pe cauza dată reprezentantul Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost antrenat în 6 ședințe consecutive de judecată, fiind stabilite anterior parvenirii citației, fapt ce a generat imposibilitatea fizică a reprezentantului de a se prezenta la ședința de judecată numită la sediul Ciocana.

A invocat că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a recepționat hotărârea suplimentară emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 29 mai 2019 abia la 03 septembrie 2019, care conform plicului a fost expediată către oficiul poștal la 02 septembrie 2019, recurentul fiind în imposibilitate legală și fizică de a depune apelul în termeni legali.

La 28 februarie 2020 intervenientul accesoriu Oleg Burlea a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului depusă de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva încheierii instanței de apel din

18 decembrie 2019 precum și a hotărârii suplimentare a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 mai 2019 ca fiind vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 18 decembrie 2019, fiind recepționată de către recurent la 03 februarie 2020 (f.d. 146).

Prin urmare recursul declarat la 10 februarie 2020 de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din materialele cauzei rezultă că la 06 septembrie 2019 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de apel împotriva hotărârii suplimentare din 29 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii suplimentare contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond (f.d. 113-115, 122-123)

Instanța de apel prin încheierea din 18 decembrie 2019 a respins cererea privind repunerea apelului în termen și s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (f.d. 142-144).

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Conform art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Conform art. 65 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acțiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepția cazului când acest lucru nu a fost posibil pînă la expirarea termenului de un an ca urmare a forței majore.

Art. 237 din Codul administrativ prescriu că, prevederile art. 65 alin. (1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Încheierea instanței de apel prin care este respinsă cererea de repunere în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată cu recurs. Încheierea instanței de apel prin care s-a făcut repunerea în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată doar odată cu fondul.

Prin prisma normelor enunțate, se constată că Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a pronunțat hotărârea suplimentară la data de 29 mai 2019, termenul limită de depunere a apelului fiind 28 iunie 2019, însă Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cererea de apel la 06 septembrie 2019, respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Codul administrativ.

La caz, se atestă că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a beneficiat de dreptul său și în temeiul art. 65 din Codul administrativ a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, motivând că nu a cunoscut despre hotărârea suplimentară adoptată și doar după recepționarea acesteia la 03 septembrie 2019, nefiind de acord cu aceasta, au contestat-o cu apel la 06 septembrie 2019.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de apel prin încheierea din data de 18 decembrie 2019 corect a dat apreciere situației și a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, fiind respinsă solicitarea de repunere în termen a apelului.

Or, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la 18 aprilie 2019 au recepționat citația pentru a se prezenta la ședința de judecată numită pentru data de 14 mai 2019, ora 15.45, unde urma a fi examinată cererea reprezentantului intervenientului accesoriu Oleg Burlea, Cristina Emurachi privind emiterea unei hotărâri suplimentare la hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 decembrie 2017 (f.d. 118). Prin urmare, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cunoștea despre cauza care urma să se examineze, și necătând la faptul că reprezentantul recurentului nu s-a prezentat în ședința de judecată, urma a se interesa de soarta dosarului și soluțiile emise pe marginea acestuia, respectiv să o conteste în caz de dezacord cu aceasta.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Articolul 113 din Codul de procedură civilă stipulează că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori

stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, nu a indicat nici un motiv întemeiat privind omiterea termenului de declarare a apelului și nu a prezentat probe în acest sens.

Faptul că hotărârea suplimentară din 29 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana a recepționat-o la 03 septembrie 2019, nu constituie temei de repunere a apelului în termen, deoarece Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a cunoscut despre cauza care se examinează, inclusiv și despre data ședinței de judecată la care urma să se examineze cererea privind emiterea hotărârii suplimentare, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat are calitatea de reclamant în cauza dată, respectiv urma să se intereseze de soarta dosarului, să aibă cunoștință despre actele judecătorești emise pe marginea cazului și să le conteste în caz de dezacord, în termenele stabilite de lege.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că termenul declarării apelului începe a curge din ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data comunicării hotărârii motivate.

În urma celor constatate, instanța de recurs menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Conform art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul reamintește că termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere a apelului în termen și declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a prezentat probe ce ar confirma omiterea din motive întemeiate a termenului de declarare a apelului, motiv din care survin sancțiunile procedurale pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a

unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Gervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh